

FOGLALAT: Magyarország (kinevezések és előléptetések; kisdudovó-intézet közgyűlési határozati; magyar játékszín; kecskeméti táncvizsgálat; különféle: Kraszna, Közép-Szolnok és Zaránd megyék és Kővár-vidékének Magyarországhoz kapcsolódása; pozsonyi hírek; 's a' t.) Ausztria (a' diplomatai közlekedés a' belga udvarral megszüntetve.) Amerika (új berohadás az amerikaiak részéről Mexicoba; 's a' t.) Anglia (a' parlamenti megnyitva; a' királyné trónbeszéde; Viktória a' Coventgarden színházban; a' M. Chronicle véleménye az orosz-perzsa ármánykodásról; radical határozat O'Connell ellen, angol vélemény a' belga-hollandi ügyről; 's a' t.) Franciaország (vélemények a' kamra-fóloszlásról 's választások sikeréről; 's a' t.) Belgium. Török-Lengyel 's Németország, Gabnaár, Dunavizállás.

Magyarország.

Ő es. 's ap. kir. fős. Sax Aloiz orvos-tanárt 's szluini határőr-eredi orvost nemeslevéllel megajándékozni; Biaczovszky Domonkos székes-egyházi kanonok-főesperest a' Magyar- 's Lengyelország közötti új apátsággal felruházni (Hk.) 's Urbányi Flórián m. kir. udv. kamarai kiadót nyugalmazni méltóztatott. A' m. kir. udv. kamra Hauszsegger Dénes huszti kasznársági ellenőrt szigeti kasznársági ellenőrre; Ruttner Lajos szigeti kasznárt pedig huszti kasznársági ellenőrre alkalmazá.

(Magyar színház.) Jövő szombaton, február 24-án Fánesy Lajos jutalmára, bérszünettel, először adatik: „Svato pluk“ eredeti szomorójáték 5 felv. Gaál József munkája. A' benne előforduló nagy esztadale zenéjét, mellyben a' régi magyar tárogatót Engländer ur színházunk hangszkarának első hautboistája fogja játszani, — készítette: Thern Károly.

A' magyar tudós társaság, a' koronkint megnehezült, vagy épen megszakadt közlekedés miatt januáriusban csak egyszer ült össze; u. m. 7kén; 's ekkor I. a' nagy szótár dolgoztatását indította meg; II. egy hadtudományi műszótár készíttetését határozta el, 's illető tagjai számára utasítást állapított meg. III. Három rendbeli, a' tudománytárba szánt történetírási cikkeknek bírálókat rendelt. IV. Egy szépliteratúra munka a' bírálók előadására visszautasított. V. A' könyvtár nevelték 1) Zsoldos Ignác r. tag: a) Oratio qua auditorum etc coronam valere jubet M. Nagy, 's Honores supremi quos Michaeli Nagy.. detulit Ignatius Zsoldos. Jaurini 1821. b) Életpálya. Pápa, 1838. 16.— 2) Vajda Péter l. tag: Anakreon dalai. Budapest, 1839. 16. — 3) Reisinger János szegedi professor: Eventus memorabiles histor. univ. Szeged, 1838 fol. 3 példányban.

Kisdudovó-intézeteket Magyarországon terjesztő egyesület f. e. február 10ikén tartott közgyűlésén következő határozatok keletkeztek: 1) A' bemutatott közp. 's fiókpenztári számadások megvizsgálásul bizottság nevezetett ki, melly jelentését a' nyári közgyűlés elébe terjesztendő. 2) A' választottság által javasolt költségvetés ekkép állapított meg:

A. Jövedelmek:

a) A' bejelentett részvények száma 370, mellyek 6 pőő		
fiával fizetnek a' pénztárba	2220	ftot.
b) A' tőkék 's alapítványok kamatai tesznek	479	„
	Összesen	2699
		ftot.

B. Költségek:

a) Képzőintézeti igazgató évdija	800	ft.
b) Négy ovónövendék havi segélydija	384	„
c) Ezeknek külön jutalmazásul, miután közülök egyik vagy másik alkalmaztatást nyerend	48	„
d) Intézeti dajka 's udvaros évbére	88	„ 48 kr.
e) Az intézet számára szükséges tűzfa ára	150	„
f) A' könyvtár öregbítéseül, 's tanszerekre	100	„
g) A' képzőintézet tartozására 's benső és külső tisztogatásra	156	„
h) A' képzőintézeti igazgatónak az országban fenálló kisdudovó-intézetek megtekintéseül netaláni kiküldetése következtében kijárandó utazási költségek fejében	100	„
i) Nyomatási 's könyvkötői költségekre	120	„
k) Írószerekre, postára 's a' t. a' titoknoki hivatalnak	170	„
l) Pénztárnoki hivatalnak	60	„
m) Egyesületi beszéd 's bemondónak	50	„
n) Előre nem látható szükségek fődőzéseül	100	„
	Összesen	2326
		f. 48 kr.

A' fenmaradó summa iránt a' jövő téli közgyűlés fog rendelkezni. 2) Titkos szavazás után a' következő választottság alakult: Elnök megmaradt Festetics Leo gr., alelnök Szentkirályi Móricz ur a' szabályok szerint az idén választás alá sem kerülő, — titoknok: Kacs Kovics Lajos, pénztárnok: Antal Mihály, ügyész: Simon Florent, választottsági tagok betűrendben: Bánffy Pál b., Eckstein Adolf, Fáy András, Fuchs Keresztély, Hajnik Pál, Jósika Miklós b., Lónyay Gábor, Marton József, Patay József, Pregardt János, Rosti Albert, Székely Károl, Tasner Antal, Wesselényi Miklós báró urak. —

(Joghallgatók' táncmulatsága Kecskeméten.) A' polgárisodás' és szelid műveltség' ünnepe volt f. h. 11én Kecskeméten. E' napon tarták a' helybeli ref. lyceumbeli joghallgatók, a' ns casinói társaság termében adott táncmulatságukat. A' részvényekre alakult kis társaságnak, nemcsak a' városban elosztott, hanem a' szomszéd városok és falukba is szétküldözött jegyeik által a' mulatságban részvétre tett kéré meghívásuk méltányoltott, 's a' mulatságra igen népes és válogatott vendégkoszorú gyűlt össze, mellynek díszét az ott szállásoló ezred' ezredese, több megyei tisztviselő, a' város főbírája, a' tanács' több tagja, 's a' lyceum' oktatói jelenlétükkel nem kissé nevelték. A' tánc mind este, mind éjjeli szünet után magyarul kezdődött. — Öröm volt látni, mennyire emelte az ifjuságnak erkölcsi önbecs-éretét annak tudata, hogy e' szép társaságnak ő az eszközlője; öröm volt tapasztalni, hogy ez ifjuságot a' szelidebb műveltség, a' polgárisodás' szelleme mennyire áthatotta, 's hogy a' lármás vad örömek és rendezavarás helyett, — mikről ezelőtt oly gyakran megrovott a' magyar ifjuság, — nálók a' művelt társalkodás' szelid örömei utáni vágy honosult.

KÜLÖNFÉLE: Kraszna, Közép-Szolnok, Zaránd megyék 's Kővár-vidékének Magyarországhoz minden haladék nélkül esendő visszacsatolását, mellynek végrehajtását némely a' módok külső alakját illető akadályok hátráltaták, várhatni; mint hogy legf. helyen Szabolcs megyei főispán 's ideigl. koronaőr Teleki József gr. az azt végrehajtó bizottság elnökévé, Lányi Imre Ung megyei főispán 's hétszemélyes-táblai

bíró és Kállay István Csongrád megyei főispán-helyettes pedig a' bizottság tagjaivá nevezettek. (Hk) A' már másod ízben megállapodott jég febr. 11én déli 12 és 1 óra közt Pozsonyban megindult, a' viz 9 lábnyi volt, az egész jégtömeg egy darabban 's igen lassan ment, 's gyanítottá meg egyszeri megállapodását; elérvén a' nagy kőszarkantyúhoz, itt azonnal megtorlott, 's néhány perc alatt a' vizet 13' 9''ra dagasztá; az ezrenként hullámzó néptömeget rémülés tölté el, látván a' dühöngő elemortnyosulását, melly ha még néhány lábra nő, viz borítja Pozsony egy részét. Azonban a' viz estig csak 13' és 11''ig emelkedett, a' jég hátán folyván az oroszvári és műhlai ágakba. 12én végre apadni kezdé, 's délutáni 3—4 óra közt szerencsésen 's végképen eltávozott. Ez alkalomkor igen megfogható volt mindenki előtt Pozsony megye rendének 's a' sz. k. városnak azon lelkesülése, melly a' balparti vaspályát pártolja, mint a' mellynek Dunánk semmi akadályt sem vethet, míg a' jobbparti télen át szüntelen megszakadásoknak lenne kitéve, 's csak egy álló-híd tarthatna fen a' közlekedést. De a' viznek itteni sebessége mellett csak függő lánchíd lehetne használható; mert a' fa- vagy kőhid vagy azonnal leromboltnék jégmenetkor, vagy annyira összetörölnének a' tömeget, hogy Pozsony legnagyobb veszély fenyegetné, mi az itteni vízsebesség mellett felszármíthatlan szerencsétlenséget okozhatna. — A' farsangi vígalmak közül mellyek egy részben jótékony czélokra is gyámolítottak, leginkább egy említendő. A' Pozsony megye által építtetni határozott fog- és javítódologházra kivántató költségeknek, mellyeknek rendes előállítását különösen ezen megye Rendei ajánlasi felszólítás után szándékoznak sükeresíteni, elősegítésére, e' farsang lefolyta alatt rendelkezett nyilvános, különemű tárgyak kijátszásával összekötött táncmulatság, f. febr. 5kén tartott Némét János másodalispán elrendezése alatt; ennek az vala ohajtott, kedves eredménye, hogy jöllehet ezen jótékony czélelésre a' rendelkezés csak ez évi január 5kén adatott a' közönség tudtára, következőleg ehhez mind a' kijátszásul szánt ajándékokra, mind pedig a' sorok megváltására nézve, mellyek közül csak 700 kelt el vidékre, a' többi 3196 helyben, 's ekkép sz. kir. Pozsony városnak érdemes nagylelkű lakosai járultak hozzá, mégis a' lelkes adakozás után a' különemű tárgyak száma, mellyek közül több nagyobb értékű ezüst és más nemű drágább szerek is voltak, 262 darabra terjedt, mellyek a' táncmulatság előtti napokban jó izléssel felállítva és szemlélésre kitéve valának, azután a' szünóra alatt a' legszebb renddel sorshuzás alá bocsáttattak. Maga a' terem nem ugyan felette tömve, hanem mintegy 936 személy által látogatva, különösen az itten lakozó számos uraság 's előkelő mindenrangú lakos, azonfelül válogatott alárczosok által ékesítve, a' mulatság igen fényes és vig levén, majd hajnalig tartott, mellyből, ámbar a' költségek 647 frt 41 krt tettek pengőben, mégis az érintett czélra tisztán 1932 fr. 19 kr. jött be. — Az árviz által károsultak fölsegéllésire a' m. kir. udv. kancellária után érkezett: Magyarországból 6 f. 56 kr., 's Erdélyből 3338 fr. 21 kr. pengőben. — Zichy gr., mellyes tagja az ausztriai követségnek Frankfurtban, nem sokára nőül veendi Reichenbach grótot Badenben, az ottani lapok magasztalva említik a' fiatal gróf deli termét 's vonzó külsejét. — Közégből február elejéről ezt írják: „Mintegy öt év előtt társulat alakula városunkban, melly azon valóban emberbaráti föladást tűzé ki magának, miszerint betegeket, különösen a' szolgák 's kézművesek szegény osztályából, minden valláskülönség nélkül ingyen ápoland. Az epegőrcs szomorú emlékü korszaka szolgált alkalmul e' társulat föllállítására, mert akkor sajnosan leheté tapasztalni, hogy számtalan idegen és szegény lett volna áldozatja e' betegségnek, ha hőkeblü emberbarátok nem találkoznak, kik nemeslelkűleg ápolák a' szerencsétleneket. E' betegápoló társulat azonban koránsem munkálhatandott anyi hatással, mennyit a' körülmények kívántak, ha elhunyt Szvetics Jakab es. kamarás és neje, szül. Batthyány Julia grótnő, olly bőkezűleg nem gyarapítják vala pénzerejét. Február elején nyomtatott számadást osztának ki a' társulati tagok közt, mellyből kiviláglik, miszerint 1838iki január elsejétől ugyanazon évi dec. utóljaig összesen 87 beteg nyert ápoltatást a' nevezett intézetben. A' jövedelem 3614 f. 27 1/2 krra ment az említett évben, a' kiadás pedig 2465 f. 24 krra, 's az egész intézet tőke, nem számítván oda a' városon kívül fekvő minden adósságtól ment tágas egyenletű ház értékét, 9939 f. 3 1/2 krból áll váltóban, mihez Czepez k. a. végintézetéből még 25 ezer for. járul; 's e' szerint már most majd 15 ezer forintra rug az intézeti összes tőke, melly erővel tetemesül fogja kiterjeszhetni jótékony munkálkodását annyival is inkább, minthogy már ezelőtt öt év alatt 322 beteget ápol a' társulat csekély pénzereje daczára, melly számból 288 tőkéletesen visszanyeré egészségét, 's csak 23 halt meg, kik közül 10 már majd haldokolva hozaték az intézetbe. Minden társulati tag hetenkint csak egy váltó garast fizet, 's illy csekély áldozatnak minő üdvös a' következménye, mellyet az ösztítésnek 's egyesülésnek köszön! Bár több helyen 's más tárgyakra nézve is hasonló szellem uralkodnék! Szerencsésb sikerrel munkálhatás végett most átdolgozá alapszabályit a' társulat, 's miután a' városi tanácstól megnyeré azok

helybenhagyatását, e pillanatban ohajtva várja ugyanazt a m. kir. helytartóságtól. Memyire bélyegzi e társulatot valódi műveltségi s világpárpári szellem, világosan kitűnik azon körülményből, miszerint az utóbbi közgyűlési alkalomkor egy zsidópénztárnokká, kettőt pedig választmányi taggá nevezte ki. Megjegyzésre méltó még az is, hogy ez intézetben csupán hasonszenvi rendszer szerint gyógyítják a betegeket. — Bécsben jelenleg rendkívüli gonosztét tárgya a közbeszédnek. Egy embertelen atya ugyanis haszonleső célokból kegyetlenül elzárva tartá leányát, s most már ágyasával együtt börtönben várja büntetését. Korábban vagyonos vala e férfi s két leányát zárdába adá, a Bikat pedig sötét lyukba zárá lakásán, hogy halála után magáévá tehesse anyai vagyonrészét. Azon szerencsétlen lény most 30 éves, és nem emlékezik, mióta tartja őt zárva atyja; az eddigi vallomások szerint azonban ugy látszik, hogy mintegy 17 évig volt bezárva e szegény áldozat. Tömlöcze előtt három kutyát tartott a gaz apa, s azokkal egyenlő étellel táplálta gyermekét. Az undok gonoszság szolgáléány által juta napfényre.

A u s z t r i a.

(A belga udvarral a diplomatai közlekedés megszüntetve.) A zendület legyőzése után Lengyelországban ő es. s ap. kir. fősége, I. Ferenc császár, Skrzyneckynek, a zendületi sereg főparancsnokának, az iránt benyújtott kérelmére megengedni méltóztatott a tartózkodást birodalmiban, azon ígéret mellett, hogy nyugottan viselendi magát azokban. Prágából, hol több év óta teljes személyes szabadságban élt családotul, jan. 13kán titkon távozik el a volt fővezér, egy iratot hagyván maga után, melyben tudatja a es. kir. kormánnyal, hogy Belgiumba utazott egy az ottani kormánytól ajánlott katonai hivatal átvétele végett. A császár ő fős. áthatottan legf. méltóságát sértendő azon rendszabály helytelensége érzetétül, mely e meghívásból, ha csakugyan való, idegen hatalom részéről reá fogott háramlani, mihelyt Skrzynecky volt tábornagy eltávoztáru Prágából értesült, parancsolatá Rechberg gr. es. kir. ügyviselőnek Brüsszelben, hogy azon esetre: ha Skrzynecky csakugyan belga kir. szolgálathá vétetik, vagy már fölvetetvén, abban meg tartaná őt a belga kormány, további diplomatai viszonyok az ausztriai s belga udvar közt többé nem létezhetnek; a nélkül azonban, hogy az abból származandó diplomatai közlekedés megszüntetés miatt a es. udvar részeseülése a londoni tanácskozás békenunkálatiban esorbát szenvedne. Miután most a es. kir. ügyviselő nyilatkozatára, mit rendeleti következtében tón. a belga kir. kormány nem adá kielégítő választ, tehát Rechberg gr. a követséggel együtt febr. 6kán elhagyá Brüsselt, s más oldalról a es. kir. udvarnál megbízott belga követnek ő fősége nevében nyilváníták, hogy diplomatai munkálkodási a es. kir. udvarnál megszüntek.

A m e r i k a.

A harrisburgi zavarok Pennsylvania statusban az által értek véget, hogy a demokratai vagy kormányi párt választá elnököt a képviselői házban. — Buenosayresi nov. 11ki hírek szerint a francia ostromzár folyvást tart s az ottani congressus azon törvényjavaslatról vitatkozik, mely szerint a kormány fölhatalmaztatik 10—20 milliónyi spanyol tallér értékű papirpénz-kibocsátásra. — Montevideoi nov. 13ki hírek szerint Oribe, az elüzt elnök, Buenosayresben ellenmondást nyilvánított a la-platai francia ostromzár sereg azon bánásmódja ellen, miszerint őt megbuktatá, Rivera ellenét Martin-Garcia sziget birtokába helyezvén. Rivera nov. 1jén Montevideoba nyomult s rendelést bocsátá ki, melyben egyedül magát nevezi a status parancsnokának s jelenleg a törvényhozó testületet feloszlatá. —

(Uj berohanás Canadában az északamerikaiak résziről. Elegg.) Canadában a haditörvényszékek egész szigorral folytatják foglalatosságukat; Montrealban két zendülőt tömlöczük előtt függesztének föl, egyike özvegyet s két árva hagyta hátra. Felsőcanadában is eléggé foglalkodtatják a haditörvényszékek a hóhérokat, több északamerikai polgár juta már kezeik közé, kikre halálos ítéletet hozának a canadai törvényszékek, e kivégzéseket az északamerikaiak megboszulni szándékoznak. Mind a két tartományban számos új elfogatás történt. — A Montreali Transcript szerint az északamerikaiak boszu-esküjük következtében polgártársaik kiöntött vérekért, új berohanást merészlettek Canadába Detroit közelében, Sandwich helységél; de a brit csapatok azonnal visszaverek őket, az utóbbiak közül azonban 9 halott s 13 sebesült maradt csataterén.

A n g l i a.

(A parlament megnyitva. A királyné trónbeszéde.) Viktória királyné febr. 5én délutáni 2 órakor teljes udvari kísérettel kocsizott Buckingham palotából a parlamenti épületbe, mindenütt örömkialtozással fogadtatva utközben a néptül. A lordok házában Cambridge hg élénkül forgott a szép hölgyek s komoly lordok között, mindenütt vidorul mulatozván. A királyné trónra lépven nehéz díszöltözetében, helyök elfoglalására szólítá a peereket s peernöket s miután az alsóházi elnök több taggal megjelent a sorompok előtt, eleinte lassu rezgő, de utóbb kellemes bátor hangon következő trónbeszédet olvasa föl, melyet térden nyujta át neki a lordkancellár: „Mylordok, s uraim! Örvendek ismét találkozáván Önökkel a parlamentben. Különösen kívánok Önök tanácsához és segélyéhez folyamodni ez időszakban, midőn annyi főfontosságú tárgy kívánja Önök komoly s érett megfontolását. Valamint eddig, ugy most is örvendetes biztosításokat kapok az idegen hatalmaktól a legbarátságos viszonyok továbbí föntartása iránt. Az ausztriai császárral kereskedési szerződésre léptem, mely, mint reményem, alattvalóim s a császárei között tárgítani s előmozdítani fogja a kölcsönös közlekedést. A szultánnal is hasonló szerződést kötök, mely arra van számítva, hogy a kereskedési viszonyok birodalmam s a török hatalom közt jobb és biztos lábra állítassanak. Parancsolám, hogy másolatok terjesztessenek Önök elibe e szerződésekül. Ausztria, Franciaország, Prussia és Oroszországgal egy értelmüleg alkudozásban valék a hollandi s belgiumi vitás pontok végképi elintéztetése iránt. Korábbi, mindkét oldalról elfogadott föltéteken alapuló, végajánlat terjeszteték állandó béke iránt Belgium s Hollandia elibe.

Örvendve jelentem Önöknek, miszerint a hollandi kormány a békeajánlat elfogadását már tudatá az itteni tanácsossal, s biztosan reményem, hogy a belga kormány résziről is hasonló jelentés fog érkezni, s véget vetend azon nyugtalanságnak, melyet ez ügynek hosszas s kétes helyzete szükségkép okoz. Az öt szövetséges hatalom egyértelműsége biztosítja a békeföntartást. — Sajonnal tekintek a spanyol háborúra, mely folyvást egyenlő s élénk figyelmemet tartja elfoglalva. — Kiűtött surlódások követeim távozását tevék szükségessé Teheranból. Reményem azonban hallhatni, miszerint e viszályok nyugtató megszüntetése Perzsia iránti viszonyimat előbbi barátságos állapotokra engedni visszahelyezni. E viszályokkal összefüggő események az indiai főkormányzót kényszeríték oly rendszabályokhoz nyulni a brit érdekek ótalmára azon világ-részben, valamint kötelezésekre is lépni ugyanazon célból, melynek teljesítése katonai munkálkodásokat teendhet szükségessé, mirenézve már oly előkészületek tétetvék, melyek képesek lesznek visszautasítani a bár honnan jövő helytelenkedést, s hathatósan ótalmazni keleti birtokim ép-ségét. — Az irlandi hatósági testületek javítása lényeges országom azon részének érdekeire nézve. Szükséges az is, hogy tökélyesítsek s egészítsék ki Önök azon rendszabályokat, miket Anglia biztosai azon célból ajánlanak, miszerint az uralkodó egyház hatása gyarapuljon s népem szeretete s tisztelete erősüljön iránta. A törvények jobb, gyorsabb s bizonyosb kezelése legfőbb fontosságú a közjóllétre nézve, s én azon meggyőződést táplálom, miszerint Önök buzgalommal látandnak azon rendszabályok vizsgálatához, miket Önök elibe fognak terjeszteni e jótékony siker valósíthatása végett. — Uraim az alsóházból! Parancsolam az évenkinti költségvetés Önök elibe terjesztetését. A takarékoság elveinek gondos figyelemre méltatása mellett a kormányzóság minden agiban, megis kötelességemnek tartom Önöknek ajánlani, hogy a nyilvános szolgálat szükségire illő gond legyen fordítva. Tökéletesen bízom Önök hűségében s hazafiságában, miszerint Önök helyesül tartandják ön az ország erősségére s bátorságára szükséges intézeteket. — Mylordok, s uraim! Nagy örömemre azon hírt közölhetem Önökkel, miszerint minden nyugtandiai birtokimban a törvény által parancsolt rabszolgafölszabadítást a gyarmati törvényhozóságok még gyorsabbíták, s hogy a rabságból tökéletes szabadságra lépés minden esőndháborítás nélkül ment véghez. Önök bizonyára figyelemmel s szorgalommal vitatandnak minden rendszabályt, mely e nagyszerű s jótékony változás tökéletes foganatosítására szükségesnek fog mutatkozni. — Élénk sajnálattal tudatom Önökkel, miszerint az alsó-canadai tartományt ismét nyugtalanság háborgatja, s hogy az északamerikai egyesült szabad tartományok lakosinak bizonyos osztálya ellenséges szándékkal ronta Felső-Canadába. A nyilvános béke s nyugalom e zavartatásának harezosim vitézsége s canadai alattvalóim hűsége csak hamar véget vet. Az egyesült szabad tartományok elnöke fölszólítá a polgárokat elállásra oly bánásmódtul, mely legkevésbbé sem fér össze az egyesült tartományok s Anglia közt fenálló baráti viszonyokkal. Parancsom következtében e tárgyakról tökéletes tudósítások fognak Önök elibe terjesztetni, s e tartományok jelen helyzetét Önök komoly figyelmébe ajánlom. Reményem, miszerint Önök gyamolítani fogják szilárd elhatározásomat koronám tekintete föntartására, s hogy bölcsességük oly rendszabályokat fogadand el, melyek birodalmim azon részének a belnyugalom jótéteményit s tulajdon nagy s természetesen segélyforrási teljes használhatását biztosítandják. Fájdalommal tapasztalám országom több részében azon makacs törekvéseket, melyek alattvalóimat engedtelenségre s törvényekkel dacolásra szólítják föl, egyszersmind törvénytelen s veszelyes lépésekre bátorítván őket. Mi mindenily terv meghiusítását illeti, én azon törvény hatásában bízom, melynek keresztül-vitele kötelességem: s továbbá népem ép elméjében, értelmességében, az igazság elveihöz ragaszkodásában, s mindenkor tapasztalt undorában erőszak és rendezavar ellen. Bízalom-teljesen helyezem mind e nagy érdeket Önök bölcs ítélete alá, s kérem a mindenhatót: adjon szerencsét és segélyt Önök tanácsához! — E beszéd után szokott szertartással s rendben hagyá e királyné a teremtet, mely szokatlanul tömve volt emberekkel; különösen föltűnt, hogy a diplomatai kar egészen teljes számmal volt jelen ez ünnepeyen. A királyné igen halvány volt, s a nagy korona mélyen nyomult homlokára. A beszéd kezdete előtt a trón baloldalán álló Melbourne lorddal szóla. Különös, hogy a gabnatörvény nincsen érintve a trónbeszédben. Este szokott órákban mind a két ház megnyitá ülést. Durham l. első volt a felsőházban, s alig foglalá el helyét a lordkancellár a gyapjuzsákon, szokás szerint fölolvassandó a trónbeszédet, midőn e szöveget vezérli, kérdést intézni. (Félbenszakasztás.) Mylordok, jogommal élhetni vélek. Brougham l.: „Kétség kívül.“ Durham: „Tudni ohajtom mikor teendi a ns viscount a trónbeszédben érintett iratokat a ház asztalára?“ Melbourne: „Haladék nélkül; de meg kell jegyzennem, miszerint azon iratok egy része megkívánja, hogy a ministerek gondosan vizsgálják meg, mielőtt előterjesztnek azokat.“ Durham: „Célom csupán a fölem származó iratok minélelőbbi fölterjesztését kieszközölni. Reményem annak haladék nélküli megtörtetését, hogy megmutathassam a háznak, miszerint hazám, parlament s királyném iránti kötelességimet pontosan teljesítém.“ E beszélgetés egy két érdektelen közbenszólás után következmény nélkül maradt. A felsőházban Lovelace gr., az alsóban Buller indítványozá a válaszfölratot, melynek még azon este megkezdék vitatását. —

(A királyné Coventgarden színházban. Elegg.) A Globe február 4ki számában következő érdekes udvari történetet olvashatni: „Február 1sején egész udvari kísérettel látogató meg Viktória királyné Coventgarden színházat, hol azon este épen Bulwer híres „Lyoni hölgy“ című

színműve adatk. Az első felvonás egyik jelenete meglepő kifejezésre szolgált az angol néperzelemnek. Paulina becsvágyas anyja ugyanis tábornok öcsöstül leánya fényes házassági kinézéséről beszélgetvén, végre így nyilatkozik: „Talán még hg jóvend leányomért.” A' darab a' francia zendület korában játszik, 's azért a' tábornok e' nyilatkozatra azzal válaszol, hogy Franciaországban megszűnt a' rangkülönség, következésképp hercegek sem léteznek már ottan többé. „Igen meg jegyzi erre az anya, de azért idegen herceget még is kaphat férjül; mire boszusan ezt mondja a' tábornok: „Idegen herceget! idegen. . . (foreign prince! foreign fiddle-sticks!)” A' közönség, melly e' helyeket ezelásnak tekinté bizonyos épen akkor keringésbe jutott hírekre a' királyné férjhez menetele iránt idegen hercegre, zajos tetszés-nyilatkozásra buzdult, melly annyira általános volt, hogy méltán leheté azt valóságos népvéleménynek tekinteni. Macready játszá azon kertész szerepét, ki végre nőül nyeri a' büszke Paulinát. 's a' közönség kitérő lelkesüléssel kísérté játékát, a' királyné pedig kihivatásra méltatá őt felvonás után 's Bulwerért is küldé; kit azonban nem találtak szállásán. A' királynét, ki igen bájos volt ez este gyászöltözetében (Württemberg Mária hgnőért) páholyba léptekor a' „God save the Queen” elzengésével üdvözlé a' közönség. — A' Standard a' gabnatörvény mellett azon okoskodással lép föl, miszerint a' vasutak szaporodása annyi lovat teend nélkülözhetővé, hogy azon legelőkből, miket azok tartása megkívánt, tetemesül lehet majd szaporítani a' szántóföldeket, mi bizonyosan alább fogná nyomni a' gabnaárt. Ezen okoskodás azonban alaptalan, mert a' nevezett tory lap olly magosra teszi a' lovak általános számát, hogy annak bizonyosan felét sem találhatni Angliában, 's ez világosan tanúsítja, mily kevésse biznak magukban 's a' gabnatörvényben a' toryk: mert különben nem fogának minden üres elméletet megragadni nézetik 's állításik védelmére. Az erőszakot pártoló radicalok, vagy is dzsidások, mint őket Angliában nevezik, valamint Birminghamban, ugy Finsburyban is győzelmet vívtak ki a' gabnatörvény fölött. Ők ugyanis makaesul maradnak meg azon állítás mellett, mikép a' mostani alsóházatól, mellynek tagjai jobbadán földbirtokosakból állnak, teljességgel nem várhatni e' tekintetben semmit 's azért mindenek előtt a' népközményt szükség kiküzdeni, mi nek következménye népszerűbb alsóház leend, melly aztán kérelmezés nélkül is előmozdítandja a' nemzeti jóllétet. Ez okoskodás, melly szerint most minden kisebb sérelmet elmellőznek, a' koronára nézve könnyen azon veszélyes következményt szülheti, miszerint a' nép nyomasztó helyzete végre annyira elviselhetlen leend, hogy a' középosztály is kényszerülve látandja magát a' néphez 's erőszakhoz folyamodásra. A' nép insége nagy ugyan, de ez erőszakos gyógyszer is annyira veszélyes, hogy könnyen veszélyesen rendíthetné meg az országos jóllétet. — Norbury meggyilkoltatása még folyvást növeli Irlandban a' nép ingerültségét, 's parliament előtt zajos vitázásra szolgálend alkalmul e' szomorú történetet, mellynek indítóokai annyi különböző véleményre nyújtottak alkalmat. —

(A' M. Chronicle véleménye az orosz-perzsa ármánykodásról.) Russzia terjeszkedési szándékáról Perzsiában hosszasan értekezvén a' M. Chronicle, végre imígy nyilatkozik: „Mindez nem fenyegetés Anglia ellen, hanem bátorítások Perzsiára nézve. E' birodalom elámitott fejlődéséhez így szólnak a' moszka ügyviselők: „Herat elleni vállalatod nem sikerült ugyan minap, de azért ne essél kétségbe. Russzia, melly eddig csupán tanácsával, pénzzel 's néhány pattantyus tiszttel segíté ügyedet, ezentul roppant hadsereggel óalmazand, ha vállalatodat megújítod; tekints csak körül, mennyi hadiszert, nehéz pattantyusot 's iszonyu rakétákat készit már is e' ezelra! — Hogy ez így van, kiviláglik a' következőkből: M' Neil, Perzsiából elutazandó, már Taurisban volt, 's minden közlekedés a' perzsa udvarral félben szakasztva, midőn meghallá, hogy Herat fölszabadult ostrom alul, 's Anglia minden kívánatának teljesítése meg van ígérve. M' Neil, hosszas tapasztalásból jól tudván, mennyi hitelt helyezhetni perzsa ígérletben, nem tért vissza egyenesen Teheranba, hanem hosszu kerülést tőn, hogy a' schahnak időt engedjen ígért teljesíthetősére. Utközben Shiel ezredessel találkozván, megtudá tőle, miszerint véleménye csakugyan helyes vala, 's a' schah csupán azért hagyott föl Herat ostromával, mivel veszély nélkül már tovább nem folytathatá azt, 's nemessége határozottan ellenze minden további lépést e' tekintetben. A' britt kormány követelését azonban csakugyan nem teljesíté a' schah, és Shiel ezredest, ki az ostrommal fölhagyáskor táborában tartózkodék, legnagyobb illetlenséggel inté távozásra, elégtérül pedig hallani sem akart. Legfontosabb mindazáltal minden tekintetben azon körülmény, hogy a' schah semmi föltét alatt nem akar a' herati birodalomból távozni. Három igen fontos állomáson erős őrséget hagyott, mi világosan tanúsítja, hogy első kedvező alkalomkor megújítani szándékozik az ostromot Herat ellen, még pedig főleg Russzia folytonos bujtogatási következtében. Russzia nem szünik folyvást magosbra feszítui a' schah becsvágyát, melly végre mulhatlanul tönkre fogja őt juttatni, mert a' moszka ármány olly meséket suttog szünet nélkül a' schah hiszékeny fülébe Anglia gyöngeségiről, hogy a' legkalandosb találmányu perzsa meseköltő sem mondhatna csudásb dolgokat. Anglia 250ezer embert tart Indiában fegyverkezve legjobb hadi fenyték alatt, 's Russzia folyvást csak azt vitatja, hogy az angol hadsereg nem képes sikerrel megküzdéni hatalmas ellenségével! A' schah alkalmasint meg fogja banni hiszékenységét, ha majd komoly elhatározásra jutand a' dolog közte 's Anglia között.” —

Franciaország.

(Vélemény a' kamrafölöszlátásról.) Paris, február Isején: „Nagy 's vakmerő játékok üznek most bátoratlan gyáva emberek. A' király erősen meg van győződve, miszerint ő a' polgári rend tömegére 's földbirtokosokra nézve olly szükséges, hogy tökéletes biztosítékul szolgál háboru és zendület ellen. A' polgárság az uralkodó család mellett nyilatkozik ugyan, mennyire a' rendbomlást elkerülni ohajtá; de továbbra nem igen terjedhete buzzalma; mert a' tulnyomó többség Franciaországban csakugyan mindig érez még titkos gyűlölséget a' nemesség ellen; az pedig kétséget épen nem szenved, hogy a' kormány, Montalivet vezérlete alatt, egész erejét e' párt legyőzetése ellen fordítandja, mivel ez mindenkor legmakaesabbul szegült a' ministeri nézetek ellen. E' szerint tehát most a' polgári osztály legmunkásb 's legnagyobb jelentésű részével jó nyílt összeütközésbe a' kormány, mit eddig mindenkor került vagy legalább csak alattomosan eszközölt. E' rendszabály könnyen a' baloldalhoz csatolhatná a' polgárságot, melly utóbb békeszeretést is vajmi könnyen bátrabb gondolkozással cserélhetné föl. Ha a' belga kérdést kardéllal akarná előtteni Belgium 's Hollandia, a' most Franciaországban uralkodó rendszer nem tehetné egyebet, mint azonnal diktatori hatalommal jelenvén meg Belgiumban, egyedül vállalni magára a' szerződés végrehajtását, mert mihelyt más hatalom akarna közbenjárulni, a' nemzeti szellem azonnal olly értelemben fogna fölébredni, melly határt tűzne ki a' most uralkodó rendszernek, 's annak mostani intézőjét mas utra térni kényszeríté. Nem méltatják illő figyelemre azon nemzedéket, melly nyolcz év óta megerősült harcviágygyal várja a' történetőket. Ennek hatása orvosolhatlannak kell tekinteni a' meghasonlást, mivel ez egy részről sértett becsvágyon, más oldalról pedig megvetett személyességen alapszik. A' doctrinairek erősen állítják, hogy politikai elveik a' juliusi zendület óta épen nem változnak. Minden párt rendkívül munkás maga részire küzdni ki a' győzelmet, 's mindegyik pénzt gyűjt kétes vagy törvénytelen választások megpórlására. Ezenkül minden párt külön központi választmányt állita föl, melly levelezésben álland az egyes tagokkal 's intézői fogja a' választásokat saját párthívei javára. E' forrongás már kellemtelen hatást kezd gyakorlani a' kereskedésre, 's több nagyobb háznak megbukását kezdik jósolgatni. A' tartományokban nyomasztó pénzszükség kezd uralkodni.”

(Vélemények a' választások sikeréről.) Paris, febr. 4ikén: „A' ministerek, mint látszik, nagy bizalommal várják a' választások kimenetelét. Véleményük szerint a' polgárok 's földbirtokosok tömege nem helyesli a' szövetkezést, bekével ellenkező ezelásokat tulajdonítván neki hibául; a' választó biztosságokban mindazáltal mégis kevés reményt helyeznek, mert a' fiers-parti munkálkodásitól semmi jót nem várhatnak. A' doctrinairek több helyen tapasztalandnak ez úttal veszteséget, mint a' ministerek hiszik, 's Guizot számos nehézségre fog találni Lisieuxben, mert választóinak egy része határozottan a' juste-milieu elveihez ragaszkodik, az elnök pedig egyenesen ellene nyilatkozik. A' legitimisták tarka csoportozatokra oszlalndnak 's gáncsolni fogják Berryer politikáját, melly ellen naponkint szaporodik a' panasz. A' szövetkezés értelmiben ugyanis következő lapok szólnak: Siécle, Messenger, Temps, Courrier, Constitutionnel, Nouvelliste, National, Charivari, Corsaire, Bon Sens, Journal général de Paris, du Progrès, Gazette de France, Quotidienne; a' ministerség mellett pedig csupán a' jour. des Débats, la Presse, Revue des deux Mondes, Revue de Paris, 's néhány csekély jelentőségű napilap. Ez ellen azon észrevételt tehetni mindazáltal, hogy a' népvélemény a' szövetkezés mellett nyilatkozhatik ugyan, de azért a' választó biztosságokban mégis más nézetek uralkodhatnak. Ezt a' szövetkezés is igen jól átlátja, 's azért leginkább azt törekszik elhíttetni a' néppel, hogy anyagi érdekei veszélyeztetvék a' ministerség által. A' tözséresarnok még eddig nem nyilatkozik; ha ez a' szövetkezés (coalitio) mellé pártolna, akkor győzelmén nem lehetne többé kétkedni; mert legujabban többen elhagyák a' ministerséget, 's nyíltan a' szövetkezéshez csatlakozának, mint a' patkányok, midőn a' merülnekészülő hajóbul eltávoznak. Odilon-Barrot pártja azonban szinte nem esik kétségbe, 's a' kamrafölöszlátást csupán előjáték gyanánt kívánja tekintetni, mit több komolyabbszerű hatalom-gyakorlás követend. A' legitimisták minden esetre két pártot képezendnek, mellyek egyike Lamartine alatt a' ministerséghez pártoland, míg a' másik, Berryer vezérlete alatt a' leghatározottabb ellenzés mellett fog nyilatkozni.” —

(Ain-Maadi Abdelkader hatalmában.) Touloni január 30iki hírek szerint Abdelkader jan. 10ikén rohanással elfoglala Ain-Maadit. Abdelkader az előtt már fölhagyott egyszer Ain-Maadi ostromával, mivel Tidzsini megígéré, hogy hadserege visszavonulása esetén azonnal minden pogyásztal elhagyandja e' várost. Abdelkader tehát, bizván ellensége böcsületében, eltávozóék sergestül, 's több tevét küldé Tidzsinek, hogy annál kényelmesebben utazhassék tova családjával 's kísérőivel. Ain-Maadi ura azonban gyalázatosan kijátszá az emir jószívűségét, a' tevéket levágatá 's beszózatá, és épen nem mutata kedvet városából távozásra. Abdelkader tehát kétszerezett erővel újitá meg az ostromot, 's egyetértést is tudta magának a' város lakosí közt szerezni, hogy annál biztosabban vehesse be a' várost mindjárt az első megrohanáskor. S' terve tökéletesen sikerült. Jan. 10ikén zendülés támadott éjjel a' városban 's az emir serei berontának a' megvitt falakon, 's elfoglalák a' várost; Tidzsini azonban megszökött. Nem tudják még, mi szándékkal viseltetik az emir tulajdonkép e' hódítás iránt, melly annyi pénzebe, emberébe 's idejébe került, hogy rendületlen elszántsága csakugyan minden esetre tiszteletet érdemel. Hogy emberei határtalan dúlást vivének véghez a' városban, azt könnyen képzelheti, ki valamennyire isméri az arab gyűlevész csordakégyetlenségét, mellyel illy esetekben meggyőzött ellenségik ellen viseltetni szoktak.

Belgium.

(Cockerill megszünteté készfzetésit. Követkamrai ülés. Elegy.) M. n. frankfurti hír szerint Cockerill megszünteté készfzetésit, mi okbul se-

rainyi gyárát a belga kormány saját költségére átvevé. Lüttichben hasonló Belfroy váltóház fizetése megszüntetését nyilváníta. — Követkamrai jan. 29-iki ülésben a karzatok tömve valának: hivatalos közleményt vártak; az ülésnyitáskor egy miniszter sem volt jelen; három órákor lépe be a pénz- és külügy- és jogminiszter. Lebeau kéreztét, lehetlennek nyilvánítván csekélyebb érdekű törvényjavaslatok vitatását akkor, midőn a kamrát s nemzetet a 24 cikkű szerződés közelgő végrehajtása foglalkodtatja. Minden vitatást, sőt még a kamrai üléseket is el akarák halasztani, míg a kormány jónak látandja a kamrákkal némi politikai közlemények előadhatóságát. Erre Pirson lépe szószékre, s irott beszédben felszólította a ministerséget, a belga-hollandi kérdésben határozott fölvilágítások adására. — A Franciaország s Anglia képviselői által Belgiummal kötött jegyzőkönyve a londoni tanácsnak semmi határozott időt nem szab e jegyzőkönyv végrehajtására. —

(Uj javaslatok Belgiumra nézve. Skrzynecky tábornagy Brüsselen.) A Temps brüsseli levelezője jan. 29-éről következőleg ír: De Gerlache megérkezte több pontban felvilágítást adott s a jól értesülteka dolgok állapotja iránt több bizalommal viseltetnek. A kormány el van határozva a londoni tanács javaslatának el nem fogadására; legjobb forrásból tudom ezt; bár mit mondjanak is Önnek, ujlag ismétlem, hogy de Theux hajthatatlan marad s nem engedend; a kabinet többsége is ellenállás mellett buzog; a miniszteri tanács pedig most ellenjavaslat-készítéssel foglalatott, mellyel uj egyezkedést indítványoznak. Minden azt reménylteni, miszerint azt Anglia sőt Poroszország is gyámolítandja. Venloot s Maestrichtet (?) a német szövetségnek adandják át őrizés végett, épen úgy mint Luxemburg várost. Belgium ellenben az ország kormányzását tartaná meg. Ez ellenjavaslat még e héten Londonba érkezend s néhány nappal később diplomatai tudósítás fog felőle közölni, mellyben az itt elmondott lépések már tett dolgokkal együtt nyilváníttatni fognak. — Brüsseli levél szerint Skrzynecky tábornagy nemcsak Brüsselen van, sőt a belga seregnek már osztálynoksággal tisztelék meg. Montalembert gróf francia pair s Mérode veje, soha nem hagyá elveszni a tábornagyot szemel elől; nála keletkezék az első eszme Skrzyneckynek Belgiumba meghívására; Prágabuli eltávoztatását egy ifju lengyel lovas katonatiszt, Bystrzanowski gróf eszközölte. —

(Leopold király válasza több követkamrai taghoz. Elegg.) Brüsseli jan. 28-iki irat, mellyet a Messenger közöl: „Jan. 27-iki este több képviselője a Dumortiernél tartott gyülekezethez, a királyhoz ment aggodalma kijelentése végett az iránt, ha a kormány bánásmódjában alább hagyana. A király válaszában oda nyilatkozék, miszerint az nem történeendik meg, hacsak a kamra példaul nem szolgálend erre, s megjegyzé, hogy még eddig a nemzeti képviselőség kívánata szerint történt minden, s a minisztereknek meghagyott, hogy lélekisméretesen ügyeljenek a kamrák általi irányra, s eddigi bánásmódjokat legkevesebb se változtassák. A király sem reményről sem aggodalomról nem szóla; de ajánla a képviselőknek, miszerint minden zajongó mutogatásoktól tartózkodjanak. —

(A belga kormány a luxemburgi s limburgi erősségeket ajánlja a német szövetségnek a birtokmegtartás fejében.) A belga kormány a londoni tanács utolsó jegyzőkönyvére válaszul javaslatot teend, melly e bonyolult kérdés megoldatását könnyítene s Németország érdekével is öszhangzik. Belgium ugyanis a német szövetségnek a pörös birtokrészben a katonai kormányzást átengedni kész, egyedül csak a polgári országállást tartandja ön magának. Venloo s minden katonai állomás Luxemburg s Limburg tartományokban épen azon módon, mint a luxemburgi szövetségi vár, német szövetségi csapatokkal fogna megrakatni s így a szövetség képes leendne Maasnál a határvonalokat tökéletesen helyreállítani.

(A brüsseli kamrák mart. 4-ig elhalasztvák. Ausztria és Poroszország követi elhagyni készülnek Brüsselt. s. t. e.) A m. m. frankfurti febr. 7-iki hír, miszerint a kamrák mart. 4-ig el vannak halasztva, valósul; sőt a parisi lapok azon hozzáadással közlik e hírt, miszerint az ausztriai s porosz követek a kamrák elhalasztási napján azonnal Brüsselt odahagyják. A Temps erről brüsseli febr. 4-iki levél után következőleg ír: „Febr. 2-án Poroszország s Ausztria követi két jegyzéket nyujtának be a belga kormánynak, mellyben nyilvánítják, miszerint azon esetben, ha Skrzynecky tábornagy még továbbra is meghagyatik a belga seregnek nyert helyzetben, ők kénytelenek utlevelöket kikérni. Az ausztriai jegyzék ezenkül szemére lobbantja a tábornagnak, miszerint ez Prágából eltávoztatta által szavát szegé. Másnap, miután miniszteri tanácsot tartának, és Skrzynecky nyilatkozatát kihallgaták, a külügyi miniszter, de Theux, válaszolt jegyzében mind a két követnek, mellyben nyilvánítja, miszerint a tábornagy bizonyossá teszi őket, hogy Ausztriának szóval sem kötelezé magát s a belga király nem lát elég okot e kitünő katonai szolgálatátul megváltásra.“ A jour. des Débats ugyancsak brüsseli febr. 4-iki levél után következőleg ír: „Brüsselen a dolgok állapotja komoly színt öltözget, mit Skrzyneckynek a belga seregnek hivatalba léptetése okozott. Poroszország és Ausztria követi, miután e rendszabály ellen hasztalan emelének szót, utlevelöket kérék ki; február 4-iki estén hihetőleg elutazandottak; Achenbe menendnek, hol illető kormányaik utasításait várandják be. Milly következtést szülhet e szakadás a jelen pillanatban, itelni nem akarunk.“ Egy másik levél szerint, melly hasonló Brüsselen febr. 4-erül költ: „Tegnap azon reménytelen hír érkezék ide, miszerint a hollandi király londoni követjének parancsot ada az öt hatalommal s Belgiummal szerződésék föltétlen aláírására. Mihelyt Skrzynecky tábornagyot a belga seregbe lépteték s ezt hírül adák, azonnal lehet gondolni, hogy ez a porosz és ausztriai követeknél élénk elégetlenséget okozand. Ezen eléget-

lenség lecsillapításul a belga Moniteurben nyilvánítják, miszerint a tábornagy kinevezetése csupán névbéli, mert még nem kapa kormányzóságot. A bécsi s berlini udvarok követi ezzel sem lőnek megelégedve, ők hihetőleg még tovább mentek kívánságikban, s követelék, miszerint Skrzynecky a belga tábornoki cím is vétessék el s midőn e kívánságuk ezélt nem ére, utlevelöket kérék ki s elhagyák Brüsselt. — Azon tilalom, mellynek következtében Poroszországból Belgiumba lovat nem szabad bevinni, nagy izgást szült ez utóbbi országban, mert a hadminiszter által megrendelt lovak száma háromezer. — A belga Moniteur febr. 5-én közlé azon kir. rendelést, melly d' Huart és Ernst miniszterek elbocsáttatását foglalja magában.

M. m. frankfurti febr. 7-iki hír szerint, melly Brüsselen rendkívüli uton érkezék ide, a belga kamrák mart. 4-ig el vannak halasztva. A pénzügyi s jogminiszterek, született luxemburgiak, kivánt elbocsáttatásukat elfogad a király. Mérode gr. s Notthomb viszik ideiglen e tárczákat

T ö r ö k o r s z á g .

Konstantinápoly, jan. 23-án: Jan. 21-én a fényes portai palota tűz áldozat lőn; a tűz, melly regg. 5 órákor üte ki, hirtelen harapozott el az egész épületben s az ott lakó miniszterelnöknek (basch-wekil) fáradságába került haremével s házi tiszteivel, élete megszabadítása; igen kevés bútort tudának a lángok dulásától megmenteni. A levéltár sértetlen maradt. Harmecz év forgása alatt a porta már háromszor égett le. A tűz okát gondatlanságnak tulajdonítják. —

N é m e t o r s z á g .

(A hannoverai király eltörlesztí a titkos tanácsot s helyébe status-tanácsot alapít. Elegg.) A hannoverai lap két kabinet rendelvényt közöl; egyike a titkos tanácsot törlesztí el, „mert azon célokra, miket általa el kellene érni, nem képes tökéletesen megfelelni.“ A másik rendelvényt status-tanács-felállítás tárgyaz s következőleg kezdődik: „Hogy az általunk kiadandó törvények alapos vizsgálat alá vétessenek; hogy a fenálló törvények, rendelvények s illetőleg a támodandó kétségek gondosan megvizsgáltassanak s az egész törvényhozóság szellemében javaslatilag megítéltessenek, valamint fontos kormány ügyekről magunknak javaslatokat adassunk s végre, hogy a törvény s kormányzások közt támodandó törvény-szerűségi egyenetlenségek elhatározottassanak, a titkos tanács eltörlesztése következtében status-tanácsot állítánk föl.“ —

A porosz statuslap szerint a boroszalai püspök lemondása csak kohlomány. — A bajor király nem adott engedélyt Landsbergben (Felső-Bajorországban) jesuita-zárda-alapításra részvényes társaság által. — A m. m. frankfurti „Jahrbücher“ 1838 dec. 14-én megszűnt s így hihetőleg a törvényhozóság munkálatirol nyilvános tudósítások vele sirba szállottak, mit eléggé nem sajnálhatni. — Ujabb hírek szerint, maga Leopold belga király hívá meg Skrzynecky volt lengyel tábornokot belga hadi szolgálatba, kivüle még több számüzött lengyel tiszt is hivaték meg a brüsseli udvartól. — Kölnbe jan. 26-kán délutáni 2 órákor azon telegráfi parancs érkezék Berlinből: miszerint a 14 s 15-ik osztályok gyűjtsék össze hadi tartalékjokat s a zászlóaljakat 1002 főnyire erősítsék; e parancsról minden tartományi tanácsost gyors hírnökök által tudósíták s olly rendszabályok foganatosíttatnak, miszerint febr. 1-jén mind a két osztály hadilábon álland. — A freiburgi egyetem országgyűlési követül az első kamrában Reck b. egyetemi curatort választá meg. —

(Dunin érsek válaszol a porosz statuslapban megjelent vádakra.) A müncheni polit. lap Dunin poseni s gneseni érsektől oklevelekkel gyámolított nyilatkozványt közöl a porosz statuslapban megjelent s bánásmódját illető előadás ellen. A nyilatkozványt következőleg zárja: „Az eddig mondottak után legalább megnyughatnak a catholicusok magam viselete iránt, a jóakarók pedig s azok, kik helyzetembe tudhatják s akarják képzelni magokat, bizonyonnyal más ítéletet hozandnak felőlem, mint mellyet a statuslapi nyilatkozvány foglalt magában. Nines tovább mit mondanom; főleg ohajítottam volna, hogy a kir. kormány az illető oklevelek egyszerű előadásával megkímélt volna e fájdalom kötelességtől. Soha többé nem emelendek szózatot a közönség előtt; de püspöki méltóságomban isten segedelmével egyházm elismert jogait hajthatatlanul véndem.“ — A kölni lap szerint a porosz kabinet febr. 12-iki határozata következtében a pénzügyminiszter közhírré teszi, miszerint a rajnamel-leki tartományok nyugoti határiból további rendelésig megtiltatik a lovak kivitele. — A német szövetség üléseit hihetőleg csak február végén kezdendi meg. —

L e n g y e l o r s z á g .

A moszka czár jóváhagyása következtében Varsótól az ausztriai határszélekig vasut-építésre részvény-társaság alakult. —

Igazítás: Az előbbi (14) sz. Jelenkor első lapja 2-dik szeptén alulról felfelé a 13 sorban „kerületi“ szó után olv. tábla — 54-dik lap 1-ső szeptén szinte alulról felfelé a 4-dik sorban „aranyat“ h. olv. arany — 14 sorban: „még“ h. olv. míg — 2-dik szeptén a különféle 12 sorban „kelle“ helyett olv. kellene — 55-dik l. 1-ső szeptén alulról felfelé a 8 sorban „virágzásából“ h. olv. virágzásával; — 2-dik szeptén felülről lefelé a 19. sorban „szükségességet“ h. olv. szükségét — 56 lap 2-dik szept. felül a 3-dik sorban „megváltoztatását“ h. olv. megváltoztatását — a Dunavizállásban: jan. helyett olv. február.

Gabonaár: Pest, febr. 19-kén: Tiszta buza 150, 140, 125; — Kétszeres —, —, 95; — Rozs 95, 90, 88; — Árpa 73, 70, 65; — Zab 62, 60, 55; — Kukoricza 80, 77, 75; — pesti mérő, váltó garas.

Dunavizállás: Pest, febr. 17-dikén 11' 2" 6" — 18-kán 10' 2" 9" — 19-dikén 10' 2" 6" — 20-kán 9' 3" 0"